У пошані до піонерів - лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 61. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 31-го БЕРЕЗНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 31, 1971 No. 61. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 30 березня 1971

В АМЕРИЦІ

ПОСАДНИК МІСТА НЮ ЙОРКУ ДЖАН ЛІНДЗІ заявив, що запропоноване стейтовою легіслятурою скорочення бюджету означатиме, що Ню Йорк дістане на 104 мільйони долярів менше, ніж плянувалось. У висліді цього вже через яких три місяці доведеться зменшувати платні багатьом міським службовцям, а частину службовців взагалі звільнити з праці.

40-РІЧНИЙ КАПІТАН - ПОЖЕЖНИК ДЖАН ДЮНН загинув у вогні в Брукліні, кинувшись рятувати дітей в охопленому полум'ї будинку на вулиці Гелсі. Як він сам, так і інші пожежники в той час не знали, що діти вже були врятовані. Покійний пожежник - герой служив 15 років у протипожежній команді.

СЕНАТОР - ДЕМОКРАТ ГЕНРІ ДЖЕКСОН, виступаючи через телевізію, закликав уряди ЗСА і СССР, щоб вони негайно „заморозили" на один рік будь-яку дальшу розбудову і продукцію міжконтинентальних ракет з атомовими головками та інсталяцію становищ для таких ракет. Сенатор Г. Джексон належить до Сенатської Комісії в справах збросння. Нещодавно він повідомив, що ЗСА викрили нові совєтські ракетні становища, а департамент оборони згодом підтвердив, що це дійсно мало місце.

В БОСТОНІ ВІДБУВАЄТЬСЯ З'ЇЗД Краєвої Жіночої Ліги Американського Жидівського Конгресу. У проєкті резолюцій жінки - матері закликають всіх батьків жидівського походження більше уваги присвячувати справам жидівського шкільництва в Америці у всіх його видах і проявах. Закликається також створити незалежний центр для пропагування, вивчення й поширювання між жидівською молоддю їхньої рідної культури.

ТРИНАДЦЯТЬ ЧОРНИХ КОНҐРЕСМЕНІВ У ВАШИНҐТОНІ, після зустрічі з президентом Р. Ніксоном, вирішили створити всекрайовий Чорний Конґресовий Кокус, на який хочуть зібрати 100 тисяч долярів пожертв. Цей Кокус мав би репрезентувати чорне населення в ЗСА і ніби заступити померлих провідників негритянського руху, Мартіна Лютера Кінґа та Вітнея Янґа. Тринадцятка домагається, щоб уряд президента Ніксона розпочав з 17-го травня найбільш активні заходи для покращання життя чорного населення.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ВТРАТИЛА ДВА РОКИ ТОМУ Білий Дім у Вашинґтоні, але й досі ще не може зібрати свої окремі течії в одно русло, щоб говорити дійсно від імени всієї партії. На цю тему будуть провадити розмову 22 квітня п'ять демократичних губернаторів і п'ять демократичних посадників міст. Вони зустрінуться у Вашинґтоні, Д. К., з конґресовими провідниками своєї партії. Губернатори й посадники міст, члени Демократичної партії, нарікають, що вони не мають голосу в політично-урядових справах, бо за них все вирішують конґресові представники.

У НЮ ЙОРКУ ЗРОСЛА НА 30 ВІДС. КІЛЬКІСТЬ УБИВСТВ, коли порівняти цей рік з попередніми роками. До 31 березня поліція й медичні працівники зареєстрували 335 убивств, а минулого року за цей же час їх було 280. Кількість убивств зросла і в таких містах, як Дітройт, Філядельфія, Балтимор, Лос Анджелес, зменшилась частково у Вашинґтоні, Д. К. і в Клівленді.

У СВІТІ

У БРИТАНІЇ КОШТИ УТРИМАННЯ ЗРОСЛИ за останній рік на 9 відсотків, а доріжня і інфляція далі зростають. Канцлер скарбу Антоні Барбер має перед собою дуже важку проблему, бо Консервативна партія виграла останні вибори проти соціялістичної Партії Праці й прийшла до влади головно завдяки своїй кампанії проти великих податків і своїм обіцянкам, що переможе інфляцію. Зробити це дуже трудно.

В ІТАЛІЇ СТАЛИСЯ акти лівого терору в Генуї й Міляно. В обох тих містах поліція виявила підпільні склади зброї, а в Міляно комуністи зорганізували були навіть свою підпільну радіовисильню. Міністер фінансів Луїджі Претті закинув комуністичній та взагалі лівій пресі, що вона перебільшує здогадну політичну змову „ультра-правих", зате легковажить і промовчує діяльність лівих екстремістів.

ДО ІЗРАЇЛЮ ПЕРЕСЕЛЮЮТЬСЯ найбільше жиди з Британії. З-посеред 420.000 жидів, які в Британії, переїхали на постійно до Ізраїлю в 1970 році 1.900 осіб.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ РОЗПОЧАЛАСЯ передвиборча кампанія у президентських виборах, які відбудуться 27 квітня ц. р. Теперішній президент Чун Гі Парк кандидує на третю каденцію і має найбільші шанси вигри, але й має поважного суперника в особі 45-річного члена парляменту, бизнесмена і газетного видавця, Кіма Дай Юнґа, який називає себе „корейським Віллі Брандтом", себто прихильником нової співіснувальної супроти комуністів політики.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВЛАСТІ МАЮТЬ клопіт з двома групами християн в Єрусалимі: коптійськими і абісинськими, чи пак етіопськими. Ці обидві групи приписують собі першенство супроти церкви св. Гробу в Єрусалимі, яка, положена у східній частині Єрусалиму, належала раніше до Йорданії. В минулому році під тією церквою, яка є одною із християнських святощів, ті обидві групи східніх християн счинили бійку. Справа має й політичний характер, бо коптійці зосереджуються в Єгипті, з яким Ізраїль не має ніяких зв'язків, а етіопці в Етіопії, з якою Ізраїль має кращі відносини.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОБРОВІЛЬЦІ У ЛЯОСІ БУЦІМТО НЕ ВДОВОЛЕНІ, що през. Ніксон дав свою згоду на воєнну кампанію південних в'єтнамців в Ляосі та підтримав ту кампанію американським летунством. 21 американські добровільці працюють в міжнародній приватній і цивільній допомоговій організації на території Ляосу. Вони написали спільного листа до властей у Вашинґтоні, звернувши увагу, що поширення воєнної кампанії Південного В'єтнаму на Ляос погіршило ситуацію всіх міжнародних невтральних аґенцій в Ляосі. Лист, очевидячки, був інспірований комуністами.

В ЙОРДАНІЇ ПРИЙШЛО знову до зудару між державним військом та арабськими революційно - партизанськими організаціями. Партизани закидають державному війську, що воно відкрило вогонь по демонстрації жінок і дітей, опозиційних супроти режиму короля Гуссейна. З урядового боку заперечено, наче б вояки вбили своїми стрілами деяких жінок, але й підкреслено, що партизанські організації використовують жінок, як свій „щит", за яким провадять власні дії.

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЄПИСКОПІВ ЗСА

З огляду на те, що в зв'язку зі стараням про створення Патріярхату Української Католицької Церкви появляються щораз частіше неточні, а то й тенденційні інформації про активну участь у цих стараннях Української Католицької Ієрархії ЗСА, оцим, ми, нижче підписані Владики, пригадуємо й заявляємо, що:

1. Прохання, яке видвигнув Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий на II сесії Ватиканського Собору Другого в справі створення Києво-Галицького Патріярхату, було предложене Отцям Собору в імені всіх українських Єпископів присутніх на Соборі, в тому отже і всіх українських католицьких Владик цієї країни.

2. Також прохання української католицької Ієрархії, збірної на Архиєпископському Синоді в 1969 р. в Римі, звернене до Святішого Отця Папи Павла VI про створення Київсько-Галицького Патріярхату, було підписане всіма українськими католицькими Владиками ЗСА, з тим, що підпис Митрополита Амврозія Сенишина в цій справі був долучений письмом до Святішого Отця Папи Павла VI пізніше, саме 15 травня 1970 р.

3. Відносно постанов Архиєпископського Синоду, в 1969 р. в Римі, ми оцим пригадуємо, що ці постанови були випрацьовані й прийняті всіми українськими католицькими Владиками цієї країни, при чому згода й одобрення Митрополита А. Сенишина була вислана то Отців Синоду окремим письмом.

4. Коли сьогодні були б деякі питання в зв'язку з цим Синодом чи конституцією патріярхального устрою Української Католицької Церкви, які потребували б яснішого вирішення, ці питання повинні б бути розглянені й вияснені на наступному Синоді.

5. Коли йдеться про акцію мирян нашої Церкви в справі створення Патріярхату УКЦеркви, ми радіємо, що велике число з-поміж них виявили так щире й так правильне зрозуміння для тієї зажливої справи нашої Церкви. Ми дякуємо всім тим, що своїми молитвами, своїм прикладним християнським життям та своєю активною співдією піддержували й далі піддержують всі почини в цій справі української католицької Ієрархії під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Йосифа.

Водночас, зі смутком і болем серця стверджуємо, що в зв'язку з тією важливою акцією дуже часто появляються різні заклики й оформлюються різні ініціятиви, що вносять в ряди наших вірних незгоду, замішання, взаємно-поборювання, а то й явний непослух законному Проводові своєї Церкви.

Дорогі Браття й Сестри! Ми всі знаємо з досвіду історії, що всяка церковно-громадська робота, яка розбиває громади й насторожує брата проти брата, організацію проти організації й бунтує вірних проти їхніх Владик, ослаблює Христову Церкву і нищить національний організм. Ми, Українці, яким так тяжко приходиться будувати у вільному світі наше власне церковне і громадське життя, повинні зрозуміти, що ми зможемо скріпляти й розвивати це наше життя тільки спільними силами, в згоді, любові й вирозумілій співпраці. Інакше, ми власними руками будемо нищити те, що дотепер ми спільно збудували.

Тому, Дорогі Браття і Сестри, ми закликаємо Вас усіх, щоби, в цих важливих справах нашої Церкви й українського народу, ми всі виявили правдиво християнську любов, повну громадську зрілість, та всі разом, спільними силами і в повній згоді працювали для тієї великої цілі. Від себе ми зробимо все можливе, щоб спільно з Вами довести це велике діло до повного успіху на Славу Божу й для добра нашої Церкви й українського народу.

Нехай наш Божественний Спаситель наділить Вас світлом своєї Благодаті та допоможе нашій Церкві осягнути цю важливу ціль.

† АМВРОЗІЙ
МИТРОПОЛИТ
Філядельфійський
Архиєпископ

† ЯРОСЛАВ
Єпископ Чикаґівський

†ЙОСИФ
Єпископ Стемфордський

Дня 27 березня 1971 року Божого

ЗАЯВА

В щирому бажанні кращої координації праці Української Католицької Церкви у ЗСА для створення Патріярхату Української Католицької Церкви, оцим заявляю, що в додатку до Комунікату з 18 березня 1971 р., про наше бажання зустрінутись з Верховним Архиєпископом Кир Йосифом у Римі ми завжди готові говорити з Блаженнішим про ці справи.

Філядельфія, Па.
29 березня 1971.

† АМВРОЗІЙ
МИТРОПОЛИТ
Філядельфійський

Військовий трибунал визнав винним ляйтенанта Келлі

Форт Беннінґ, Джорджія. — Шестичленний військовий трибунал визнав винним ляйтенанта Вілльяма Келлі в тому, що він убив щонайменше 22 цивільних південних в'єтнамців у селищі Мілай три роки тому. Остаточний присуд має бути проголошений незабаром. Підсудний може бути покараний довічним ув'язненням, або ж найвищою карою — смертю. Немає сумніву, що оборона підсудного внесе відклик, розгляд якого буде ще тривати впродовж кількох місяців. Про рішення суду повідомив підсудного голова трибуналу полковник Кліффорд Форд, який по-військовому відсалютував на привіт ляйтенантові Келлі, коли того ввели до залі суду. Присуд винесено у висліді найдовшого — 13 днів — суду в історії американського військового судівництва. Голова трибуналу повідомив підсудного, що рішення членів трибуналу відбулося після довгих нарад і таємного голосування. Потім ляйтенантові Келлі були прочитані чотири пункти обвинувачень, в яких ішлося про вбивство цивільних південних в'єтнамців у селищі Мілай в Південному В'єтнамі 16-го березня 1968 року, куди підсудний привів свою військову частину: вбивали безборонних чоловіків, жінок і дітей. Ляйтенант Вілльям Келлі вислухав заяву голови військового трибуналу з широко відчиненими очима, потім віддав салют. Військовий суддя Р. Кеннеді сказав до суддів: „Панове, завтра ми винесемо остаточний присуд". Ляйтенанта Келлі потім виведено з кімнати суду до його адвокатів-оборонців. Біля будинку суду зібрався натовп яких ста осіб. Одна з жінок вигукнула: „Ми з тобою, ляйтенанте Келлі!", коли підсудного переводила варта до поліційного авта. Його відвезли під охороною до тюрми з двох кімнат, у військових дисциплінарних бараках у Форті Лавенфорт, Кан. Крім ляйтенанта В. Келлі, у вбивстві в селищі Мілай було обвинувачено 25 осіб, з них 19 вже звільнені, троє ще очікують суду, а двох уже судили. Між тими, що очікують суду, є капітан Ернест Медіна, обвинувачений в злонамисному вбивстві щонайменше 100 цивільних у Південному В'єтнамі.

СТАНОВИЩЕ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ДО ОКРЕМИХ ЦЕРКОВНИХ І ГРОМАДСЬКИХ СПРАВ

В днях 27 березня 1971 р. відбулося надзвичайне засідання Президії Секретаріяту СКВУ з участю члена Секретаріяту Митрополита Максима Германюка з метою розглянути й винести рішення в таких справах:

1. Положення на українських землях під сучасну пору та заходів в обороні переслідуваних українських Церков і культурних діячів;
2. Положення на відтинку української католицької Церкви за межами України у зв'язку зі заходами в справі завершення її Патріярхатом.

I

На основі зібраних документальних матеріялів, Президія Секретаріяту СКВУ стверджує, що за останній час совєтської окупації режим посилив переслідування українських Церков та діячів української культури. Виявом цього є арешти серед українського духовенства і громадянства, таємні суди і засуди на довгі роки ув'язнення і заслань. В обличчі такого стану необхідним є, щоб українська організована громада у вільному світі скріпила свої дотеперішні заходи в обороні Церкви і народу.

У цьому пляні Президія Секретаріяту СКВУ постановила:

1. Внести відповідно документовану скаргу проти совєтського режиму в Україні до Об'єднаних Націй за потоптання прав людини, з вимогою скасувати закони проти свободи виконування релігійних практик та свобідного розвитку української культури.

2. Звернутися до українських центральних Репрезентацій в поодиноких країнах, щоб вони підтримали цю скаргу перед своїми урядами.

3. Прохати Ієрархії Українських Церков, щоб вони підтримали ці заходи Секретаріяту СКВУ.

4. Опублікувати в цій справі відповідну документацію.

5. Закликати поодинокі крайові центральні Репрезентації перевести у своїх країнах відповідні маніфестації для підтримки цієї акції, зокрема домагатися звільнення ув'язнених діячів Церкви і культури.

II

Виконуючи постанови пленарної сесії Секретаріяту СКВУ з 1968 - 69 - 70 - 71 рр. в справі підтримки акцій за здійснення патріярхального устрою Української Католицької Церкви, Президія Секретаріяту постійно вела відповідні заходи на внутрішньому і зовнішньому відтинках.

Президія Секретаріяту стверджує, що дотеперішні заходи в справі створення Патріярхату УКЦеркви досі не увінчалися успіхом, з незалежних від українців католиків причин. Не зважаючи на це, існує необхідність продовжувати ці заходи, щоб цим чином підтримати Ієрархію Української Католицької Церкви під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосипа Сліпого, яка однодушно схвалила й підписала петицію до Папи Римського в справі створення Патріярхату УКЦ. Президія прийняла до відома ствердження Митрополита Максима Германюка про те, що Митрополит УКЦеркви в ЗСА Амврозій Сенишин долучив свій підпис до згаданої петиції в окремому листі до Папи Римського з датою 15 травня

(Закінчення на стор. 3-ій)

През. Ніксон проголосив розпорядження про обмеження підвишки цін і заробітних платень у будівельній індустрії

Сан Клементіс, Каліфорнія. — Президент Ніксон, який переніс своє урядування на відпочинковий час до т. зв. Західнього Білого Дому в цій місцевості, проголосив розпорядження про встановлення реґуляційної системи обмежень в підвищуванні цін у будівельній індустрії. Метою цього розпорядження є припинити надмірний спіральний зріст цін і заробітних платень у згаданій індустрії, збільшення заробітних платень у якій досягло в минулому 1970 році 15 до 18 відсотків. Підписане президентом Ніксоном розпорядження було подане до відома і з'ясоване у п'ятницю минулого тижня секретарем праці Джеймсом Д. Годжсоном. Основною тенденцією Президентового розпорядження є реґулювання цін у будівельній індустрії і збільшування їх найбільше до шести відсотків в річному відношенні. Водночас із цим президент Ніксон відновив дію Акту Дейвіса-Бейкона, який вимагає, щоб контрактори у проєктах, будованих з федеральних фондів, виплачували заробітні платні відповідно до встановлених робітничими спілками ставок. Дія цього акту була припинена Президентом 23 лютого цього року, проти чого гостро виступили провідники світу праці. Наглядатимуть над дотримуванням Президентового розпорядження про обмеження підвишки цін і заробітних платень спеціяльні комісії, складені з представників робітничих спілок і будівельної індустрії.

З Пакістану повідомляють, що опір в східній частині тієї країни зламано

Ню Делі. — Згідно з офіційним повідомленням пакістанського уряду, який перебуває тепер в одній із місцевостей Західнього Пакістану, урядовим військам вдалося здушити незалежницький рух у Східньому Пакістані й опанувати там ситуацію. Протеж радіоповідомлення із повстанських радіостацій запевняють, що визвольна повстанська боротьба йде далі і що в багатьох містах відбуваються тяжкі бої. В урядових повідомленнях подається також, що в місті Дакка, яке є столицею Східнього Пакістану, як і в інших містах життя повертається до нормального стану. Протеж у цих же повідомленнях стверджується, що у пристані Чіттагонг далі тривають заворушення. Повідомлення европейських дипломатичних представників із міста Дакка впевняють також, що там уже спокій і боїв немає. Комунікації із Східнім Пакістаном далі немає і тому неможливо устійнити, яка там наділі ситуація. З різних джерел повідомляють тільки, що війська Західнього Пакістану ламають опір повстанців суворими репресіями і масакрами цивільного населення.

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ СЛОВ'ЯНСЬКИХ І СХІДНЬОЕВРОПЕЙСЬКИХ СТУДІЙ

СТВОРЕНО КОМІТЕТ ДЛЯ СТУДІЙ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ В СССР І СХІДНІЙ ЕВРОПІ ПРИ АМЕРИКАНСЬКІЙ АСОЦІЯЦІЇ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ СЛОВ'ЯНСЬКИХ СТУДІЙ

Денвер, Коло. (УККА — В. Д.) — Біля 20 українських учених з різних американських і канадійських університетів взяло активну участь в триденній Конференції Американської Асоціяції для Поширення Слов'янських Студій (АААСС), що відбулися тут в днях 25-28 березня ц. р. Це мабуть перший раз, що така кількість українських вчених взяла участь в одній науковій конференції, що вказує на її загальну важливість для української науки.

Одним з найважніших аспектів цієї конференції, коли мова про українську науку, був семінар-пянель „Проблема Національностей в СССР і Східній Европі", під головуванням проф. д-ра Степана М. Горака, динамічного професора із Східньо-Іллинойського Університету, що зорганізував цю секцію при АААСС та став її першим головою. Три доповіді відчитано на цьому семінарі: „Корінь антисемітизму в СССР", — д-р В. Корей, Брнай Брит, Ню Йорк; „Боротьба за Етнічне Збереження Молдавії", — д-р Лядіс К. Д. Крістов, та „Українсько-Російська Конфронтація в Історичній Перспективі", яку відчитав д-р Любомир Р. Винар з Кентового Стейтового Університету. Його доповідь була науково-обґрунтованим з'ясуванням української історіографічної школи проф. М. Грушевського, як противага традиційній московській історіографічній школі, яка присвоює собі період Київської Руси. Проф. Т. В. Громада

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Іван Скальчук перевибраний на голову Відділу УККА у Філядельфії

Філядельфія. — 21-го березня в залі УСО „Тризуб" відбулися Річні Загальні Збори Відділу УККА, які заслухали а відтак схвалили всесторонню працю Відділу пророблену в минулому році і вибрали нову управу на 1971 рік, яку очолив дотеперішній голова д-р Іван Скальчук.

Д-р Іван Скальчук

Загальні Збори відкрив д-р Скальчук, привітавши коротко присутніх а відтак попросив о. мітрата С. Біляка, д-ра В. Галана, д-ра Б. Гнатюка і дир. Спринського до почесної президії зборів.

Зборами проводила президія в складі д-р М. Ценко, голова, о. мітрат С. Біляк місто-голова і Е. Бачинський секретар.

В зборах взяло участь на підставі верифікаційної комісії 129 зареєстрованих і уповноважених голосів з чого 92-ох платників УНФ і 37 представників від організа-

(Закінчення на стор. 4-ій

Золотим ключем міста та квітами привітали Кубанських Козаків у Рочестері

Рочестер (Б.Г.). — Мейор міста цвітів - Рочестеру Стівен Мей привітав кубанських козаків на летовищі 26 березня в годині 2:17 по полудні та повісив на шию мистецькому керівникові Василеві Коваленкові золотий ключ на синьо-жовтій стяжці (кольор міста), вітаючи українських артистів з прибуттям до Америки й побажав успіху в цьому великому турне. Посадник Стівен Мей в асисті свого секретаря прибув на летовище помимо цього, що був дуже занятий. Голова Відділу УККА адвокат Віліям Андрушин, голова Відділу ФКУ, мистець-професор Володимир Пилишенко, студент Юрій Павлічко, сумівка Ліля Білоус і пластунка Леся Климочко вручили мистецькому керівникові Василеві Коваленкові китицю троянд. Дякуючи за таке гарне привітання від міста та української громади, мистецький керівник „Ритму України" заявив: „Буду дуже щасливий, якщо це наше турне по Америці, в тих 15-ти містах, принесе хоч чверть мільйона долярів на українську „науку". Кубанські козаки зупинилися в репрезентативному готелі на короткий час, полагоджуючи ряд важливих справ, зв'язаних з турне. З днем 2-го квітня починають своє мистецьке турне з „Ритмом України" з Боффало, Н.Й.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СЛАВА СТЕЦЬКО В МАНІЛІ

Маніла, Філіпіни. — Член Президії ВАКЛ — Світової Антикомуністичної Ліґи і член ЦК АБН, п-і Слава Стецько впродовж трьох днів у березні перебувала в Манілі, де брала участь у нарадах Президії ВАКЛ. Вона представила розроблені головою ЦК АБН Ярославом Стецьком пляни дії та ін. матеріяли. Члени Президії ВАКЛ, антикомуністичної організації, що охоплює позаевропейські терени, відвідали керівників уряду Маніли, Сенат і Парлямент, виступали через радіо і телевізію.

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ЗИНОВІЯ ШТОКАЛКА

Нюарк. — Вечір пам'яті д-ра Зиновія Штокалка, як бандуриста й виконавця дум, та одночасно образотворчу виставку мистця Юрія Гури влаштовує 4-го квітня ц. р. в Укр. Народному Домі в Ірвінґтоні Відділ АДУК Північного Ню Джерзі. Початок о 5-й г. вечора. У програмі: вступне слово інж. Любомира Калинича, виступ мистця Ю. Гури, спогади про д-ра З. Штокалка виголосить бандурист Вол. Юркевич, про творчість покійного розповість Л. Майстренко, будуть також відіграні стрічки з ще не награних на платівку композицій.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ОЛЬГИ МАК

Торонто. — У суботу 3-го квітня заходами Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, зідбудеться зустріч із письменницею старшого покоління Ольгою Мак. Вечір відбудеться о 7-ій г. в залі св. Миколаївської Школи. На початку березня зустріч з письменницею влаштовує місцевий Відділ АДУК.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Братовбивча війна

На Півдні Азії, у далекому Пакістані, 130-мільйонова нація, яка щойно в 1947 році отримала державну самостійність, переживає найбільшу трагедію, яку нація може переживати: братовбивчу війну. Східній Пакістан із 75 мільйонами населення, не отримавши від лідерів Західнього Пакістану згоди на широку автономію, проголосив державну самостійність. Західні пакістанці поставилися до цього акту, як до державної зради, розв'язали партію, яка в недавніх виборах до пакістанського парляменту дістала 95 відс. усіх голосів, виарештували її провідників і рішили силою здавити „бунт". Військо почало заводити лад по-своєму: стрілянням. У перших двох днях згинуло вже кілька тисяч східніх пакістанців.

Офіційні кола Західнього Пакістану повідомили, що „спокій" панує у Східньому Пакістані. Але, видно, вони бояться правди, коли зігнали всіх закордонних журналістів у столиці Східнього Пакістану, Дакка, до готелю, загрозивши їм, що будуть стріляти на кожного, хто вийде з будинку. Після того завантажили їх усіх в літак і вивезли до Ню Делі, в Індії.

Очевидно, що пакістанська армія важкою і легкою зброєю та летунством, що їх дістала від Америки, СССР і комуністичного Китаю, може приборкувати демонстрації і спроби збройного спротиву східніх пакістанців. Але на дальшу мету перспективи „ладу і спокою" в Пакістані дуже сумнівні. Порівнювати пакістанську громадянську війну з недавнім визвольним рухом Біяфри не можна тому, що Пакістан поділений не так, як географічно суцільні Німеччина, Корея чи В'єтнам: між його двома частинами простягається шириною 1.000 миль територія Індії. З другого боку, Східній Пакістан не має об'єктивних умов для суверенного існування, бо не має свого промислу і самовистачальної хліборобської продукції.

Розв'язка конфлікту між Західнім і Східнім Пакістаном тільки у площині згідливого замирення, з припиненням дальшого ставлення пакістанської влади, що складається з західніх пакістанців, супроти своїх східніх співгромадян, як до суспільства другої категорії. Скорострілами і танками таких проблем не вирішується, і треба дивуватися, що державні пакістанські мужі цього не розуміють.

Неосталінізм

За яких два тижні перед початком чергового з'їзду комуністичної партії СССР — КПСС у кінотеатрах Москви почали показувати новий „художній" фільм. Вперше за багато років на екранах з'явився, кого й М. Хрущов назвав злочинцем, — Сталін. Фільм зветься „Посланці вічности", ролю Сталіна виконує грузинський актор А. Кабаладзе. Накази Сталінові дає в фільмі Ленін. Троцького у фільмі зовсім немає, а штурм палацу показаний дуже докладно . . .

Все це не відігравало б жадної ролі, що показує ЦК КПСС на кіноекрані, коли б не два факти: опудало - страшака Сталіна Л. Брежнєв почав витягати перед очі совєтських громадян перед партійним з'їздом і — з комуністичного Китаю лунають вимоги, щоб большевицький режим ще тісніше скрутив налигача на руках народів Совєтського Союзу. В газетах „Жеміньжибао", „Хун ці" та ін. знову з'явилися статті проти московського ЦК КПСС. Проти тому, що Москва нібито провадить занадто м'яку політику супроти вільного західнього світу. Пейпінг вимагає, щоб ЦК КПСС кидав частини совєтської армії не так на вже „соціялістичну" Чехо - Словаччину, як на вільні демократичні держави Европи, щоб СССР не слав більше військ до т. зв. Монгольської Народної Республіки — сателіта СССР, на якого має претензії Пейпінг, а слав більше „революціонерів", підривників, шпигунів і диверсантів у країни вільного світу. Інакше, погрожує пейпінґська „Сіньхуа", не лише „ревізіоніст Хрущов", а й усе ЦК КПСС із Брежнєвим опиняться „на смітнику історії".

Цілий рік докладали зусиль московські дипломати, щоб якось бодай назверх замиритися з „братнім" червоним Китаєм. Для Москви це дуже важливо, особливо ж перед з'їздом комуністичної партії, де треба говорити про єдність, монолітність і т. п. Показ Сталіна у фільмі збігається із вимогами Пейпінґу і з вимогами всередині самого СССР та країн „соціялістичного бльоку": всюди нестачі, всюди неспокій, єдиний вихід — повернення до сталінщини. Але часи йдуть, люди змінюються, і Сталіна вже не воскресити.

П. Феденко

КОМПЛЕКС МЕНШОВАРТОСТИ

Мюнхен. — Чуття нижчости, меншовартости або надмірної національної гордости, зарозумілости постає і розвивається у різних народів з різних причин. Перша причина комплексу інферіорности — довголітнє гноблення — національне і господарське під чужим пануванням або під своїм деспотичним режимом.

Був у Росії в XIX і на початку XX віку напрям „західників" серед інтеліґенції, що бачила культурну відсталість і політичну недорозвиненість російського суспільства. Ці люди з пошаною ставилися до поступу народів Західньої Европи і навіть не хотіли жити в Росії: наприклад, письменник Іван Турґенєв, релігійний філософ Печорін і немало інших.

Століття перебування українців під владою польською та угорською наробили великої шкоди українцям: тут розвинувся комплекс меншовартости н а с тільки, що на нього звернув увагу Михайло Грушевський у своїй книжці „Наша політика" (1907 року). В конституційній Австрії українські посли в віденському парляменті могли б добитися більше для свого народу рішучою опозицією супроти уряду, а не льояльністю.

Чуття інферіорности старалася всіми засобами розвивати в українському народі російська адміністрація за царського режиму: українську мову понижували, осміювали, історію українського народу фальшовано. Шевченко гірким словом згадав цю політику Москви, що казала про Україну, мовляв „все то наше, тільки що ми віддавали татарам на лашу та полякам"...

Проти цієї систематичної політики принижування українського народу були протести освічених наших людей і неписьменних - „гречкосіїв". Чуття національної гідности пробуджували такі праці, як „Исторія Русов или Малой Росіи", писана мовою російською на початку XIX віку.

Автор цієї історії поставив собі завдання показати землякам, що власне джерелом культури, освіти, державности на Сході Европи була „Мала Росія" — Україна. „Мала Росія" в значенні метрополії, що поширила владу на свої колонії на сході й півночі, названі „Велика Росія". Автор історії русів (він уживає також назви „руснаки") був свідомий культурної і політичної вищости українського народу, бо писав: „Відомо, що колись ми були те, що тепер московці: п р а вительство, і саме ім'я Русь від нас до них перейшли. А ми тепер у них як посміх між народами".

Іван Котляревський у комедії „Москаль Чарівник" описує розмову між москалем і українцем — Михайлом Чупруном. Москаль каже: „Хахол нікуди не годиться, та голос у нього гарний"... Це вразило Михайла, і він дав відповідь непрошаному гостеві, мовляв, —

подивився, скільки українців у сенаті, в уряді. Значить, українці славні не тільки голосами, але мають теж інші таланти...

Може найґрунтовніше показав ролю освічених українців, що принесли культуру на Московщину в XVII-XVIII віках, член Української Академії Наук Кость Харлампович. Бувши професором у Казані, він видав у 1912 р. книжку „Малороссійское вліяніе на великорусскую церковную жизнь". Згадати б тільки імена: Св. Дмитра Ростовського (Данило Туптало), що створив на Московщині систему шкільної освіти; Стефана Яворського, видатного ученого, якого цар Петро призначив як намісника („містоблюстителя") патріяршого престолу в Москві; Теофана Прокоповича, автора конституції Російської імперії — „Правда волі монаршої" — і багато, багато інших.

Церковне, літературне й наукове життя в Москві й Петербурзі XVII і XVIII віків було в руках учених „черкасів" (так називали тоді українців на Московщині). Відомий російський учений Пьотр Струве (умер у Парижі після другої світової війни) писав колись з огірченням, що учені з України примушували своїх студентів на Московщині вимовляти букву Ѣ як і, а не як є, за звичаєм московським: „сіно", а не „сєно".

Учені українці, що по волі або з примусу попали на Московщину, допомагали будувати Російську імперію і втратили зв'язок зі своїм народом. Це ті „няньки, дядьки отечества чужого", яких осудив Шевченко: вони всі мови слов'янського люду знають, лиш своєї — „дасть Біг"...

На цей відрив від народу мало вплив також соціяльне питання: помосковлення шляхти і взагалі освіченої верстви народу призело до відчуження вищих груп суспільства від простолюддя. Говорити українською мовою стало ознакою приналежности до „темного народу". Тому наше національне, культурне, політичне відродження було сполучене з ідеєю народолюбства, пошани до „найменшого брата". Недарма Шевченко написав „Букваря" для свого народу.

Демократична революція в 1917 році розв'язала руки і мову нашому народові. Але незабаром чужа сила, під прапором „визволення", принесла нову неволю в Україну. Поволі, але послідовно ширився російський шовінізм. Політика московських ватажків по-давньому накидає нашому народові чуття інферіорности, мовляв, усе, створене в українській культурі — науці, літературі, мистецтві — прийшло до нас з Москви або створене під московським впливом: без Чернишевського не було б Шевченка, без Горького не було б Коцюбинського, без Леніна не було б Лесі Українки, без р о с ійських впливів не було б Франка...

Наша повинність — вивчати і пильно берегти нашу культурну спадщину. Про натиск Московщини писав поет - соціяліст Павло Грабовський, що загинув на засланні в Сибіру року 1902:

ДО УКРАЇНЦІВ

Є вас всюди, браття милі,
В Петербурі і в Москві;
Не в одному навіть ділі
Ви ставали в голові.

Не було питань в чужині,
Не було змагань людських,
Де б віддавна і донині
Ви не клали праць тяжких.

Тільки там, де перше треба,
Не здіймали якось рук,
Віддаючи волі неба
Існування власних мук.

В дяку ж вам, непевні діти,
Ваші братчики любі
Всю історію освіти
Загребли цілком собі!

Поет знав, що в революційному „ділі" (партія „Народная Воля") багато українців „ставали в голові": Микола Кибальчич, Валеріян Осинський, Фелікс Волховський, Сергій Кравчинський та інші. Але вони, бувши в рядах російської партії, не

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Михайло Кушнір

МІТ

(2)

Большевицький режим чваниться такими виданнями, як твори раннього періоду П. Тичини, М. Рильського, М. Зерова, П. Филиповича, В. Свідзінського, як філософічні твори Гр. Сковороди, збірне видання Лесі Українки, 1-е академічне видання Т. Шевченка, які приготовано і частинно видано до большевицької окупації. На жаль, немає їх багато, бо большевики знищили всі приватні видавництва, зліквідували епохальне діло Української Академії Наук з її розлогими ділянками праць, зліквідували Наукове Т-во ім. Шевченка, розгромили імпозантну наукову й культурну журналістику.

Чи можна порівнювати чудні періодики совєтського режиму, начинені марксистськими фляками, такі як „Літературна Україна" і „Радянська Україна", „Барвінок", „Прапор" і „Вітчизна" — з „Літературно - Науковим Вісником", „Молодою Україною", „Неділею", „Ілюстрованою Україною", „Громадською Думкою", „Українською Хатою" чи хоч би „Ділом"?

Саме в цій оцінці піддаємось на еміґрації шкідливій ілюзії кількости, ставлячи її перед якістю. Левина частина друкованої продукції під окупацією червоної Москви — це сміття без жадної вартости. Ціла, наприклад, гуманістика, майже всі праці з ділянки історії, історії літератури, філософії, соціології, психології — це макулятура, не кажучи вже про політичні бібліотеки і публіцистичні маячіння. Здавлено цілковито релігійну літературу. Очевидно, навіть серед цього потопу існують щасливі острови, що якимсь чудом врятувалися може тому, що марксизм - ленінізм не зміг їх нічим заступити. Належать до них праці музикологів, істориків мистецтва і частинно лінґвістів.

Тішить нас тут, на еміґрації, кожна незфальшована і ненасичена ворожою доктриною пригадка батьківщини, особливо найближчих сторін, отже альбоми наших міст, земель, пам'яток мистецтва, народної ноші. Треба теж признати, що видання з ділянки етнографії, музики, історії мистецтва, завдяки нерозривній культурній тяглості з нашою національною традицією, є соняшною оазою у видавничій діяльності підсовєтської України.

Небагато до цього можна докинути. В першу чергу перевидання клясиків літератури, зворушливі фототипічні видання поезій Шевченка. Працювали над тим переважно старі філологи, і знов таки немає цього так багато, як на п'ятдесятріччя „державного" періоду і в порівнянні з п'ятдесятріччям „недержавного" періоду з-перед большевицького володіння.

Натомість жахлива пустка панує в гуманістичній науковій творчості. Цінні праці з тієї ділянки, видані впродовж п'ятдесяти років, можна було б почислити на пальцях обох рук. А втім, усі ті праці большевики гостро скритикували і згодом вилучили їх з обігу. Де ж порівняння з величавою гуманістичною творчістю добольшевицького п'ятдесятріччя?

А що вже й говорити про суспільно - політичну публікацію!

Врешті література. Найцінніші літературні твори появилися зараз по упадку української держави, а були вони писані саме під час її існування і в першому десятиліттю московсько - большевицького панування. Потім настала доба соціялістичного реалізму, і вона в історії українського письменства буде навіки темною плямою. Белетристика не мала — навіть так, як наука, щасливих островів. На хвилях потопу хиталися тільки, як рятувальні пояси по розбитому кораблі — поетичні твори, „шестидесятників", що врятувались від заглади. „Відлига" не принесла покищо поліпшення. Отже, де знову порівняння з добольшевицьким п'ятдесятріччям?

А скільки можна було впродовж цих довгих років написати і видати, зваживши, що опіку над письменниками, вченими і книжкою начебто перебрала „держава"! Балянс видавничої діяльности підсовєтської України, на жаль, неґативний. Коли навіть по стороні зисків поставимо кількадесят чи кількасот цінних томів, то по стороні втрат є задавлена гуманістика, наукова і культурна журналістика та ненаписані книжки змушених до мовчанки письменників і учених. А вогонь творчости не спалахує на заклик. Ті книжки, які впродовж років неволі українські письменники не написали, не будуть уже ніколи написані.

Іван Винник

Голова Головної Управи ООЧСУ

У 25-РІЧЧЯ ООЧСУ І СУМА

Слово у 20-річчя Відділу ООЧСУ і Осередку СУМА в Джерзі Ситі, 28-го березня 1971 р.

В житті кожної організації, товариства чи зорганізованої громади бувають радісні події - дати, коли члени їх роблять огляд своїх досягнень, перевіряють позитиви та неґативи і радіють, що в кінцевому підсумку вони були корисними і конечно потрібними.

Такою подією на терені Вашої громади є відзначення 20-ліття 12-го Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України і Осередку Спілки Української Молоді Америки ім. Лесі Українки.

Даючи почин до створення ООЧСУ, яка формально почала існувати в 1946 р., тобто 25 років тому, інж. Євген Ляхович з гуртом ідейних патріотів були свідомі труднощів і знали, що їм прийдеться звести не один бій з московськими п'ятиколонниками, які діяли тоді не без успіху на терені Америки. Але труднощі не лякали їх, бо перед очима в них виднiла велика ціль. Україна, що тоді кривавилась у боротьбі з московською диччю, потребувала моральної підтримки і матеріяльної допомоги також і від українців, що силою обставин опинилися поза межами рідного краю.

Впродовж свого існування ООЧСУ виросла від малого гуртка людей — Першого Відділу в Нюарку, 25-ліття якого ми відзначили 7 березня ц. р., до великої, може найбільшої серед існуючих політичних організацій на терені Америки, з 50-ма Відділами, рядом делеґатур і мужів довір'я в усіх місцях скупчення українців.

На чотирьох основах, на чотирьох наріжних каменях базувалась і базується наша організація і вся її діяльність: на свободі слова, свободі совісти, свободі від страху і свободі від злиднів. Ці чотири свободи є підставою здорового й творчого розвитку всіх модерних цивілізованих суспільств, і справа їхнього збереження мусить стати актуальною для всіх народів світу. Це є засади, які обіймають собою в повній ширині всі можливості поставлення в и з в ольної справи як на українських землях, так і в перспективі її міжнародно - політичного включення у фронт боротьби усього світу за волю людини і народів. Ці чотири великі принципи базовані на основних тезах Декларації президента Ф. Д. Рузвелта, які лягли в основу Атлантійської Хартії як чотири свободи, що віддзеркалюють головні принципи американської демократії, дають українській нації м о ж л ивість проголошувати і вести боротьбу за повне визволення української людини як у політичному, так і в культурному та в соціяльному відношенні.

Спираючись на таких здорових основах, ми своєю працею, активністю, принципіяльністю і твердою поставою супроти ворогів займали відповідне місце в укладі всього українського політичного і г р о мадського життя. Ми далі ростемо і розвиваємося, міцніємо, розбудовуємося. 25-річчя існування Головної Управи і 20-річчя Вашого Відділу — це тільки закінчення першого етапу і перехід у черговий. Не будемо сьогодні говорити, що ми надбали, чого досягли, бо це все не було і не є нашою останньою метою. Матеріяльні надбання служили нашій Організації тільки для осягнення нашої цілі. Наше основне завдання — це допомога українському народові в його боротьбі з московськими загарбниками за визволення України.

У наших д о т еперішніх змаганнях дуже часто бракувало нам щирих приятелів, які піддержували б нашу справу перед урядами своїх держав. Тому одним із наших завдань була власне праця в тому напрямі, щоб змінити ситуацію на цьому відтинку і приєднати якнайбільше політичних діячів-антикомуністів, переконуючи їх, що допомога поневоленим народам є рівночасно допомогою їхнім країнам. А тому, що сьогодні немає вже в цілому світі ні однієї країни, що не була б загрожена Москвою, при вмілій співпраці і фаховому обґрунтованні легше здобувати приятелів. Праця АБН і УККА на цьому відтинку дала позитивні результати.

Поруч із зовнішньо - політичним відтинком, який є найважливішим для української визвольної справи, ООЧСУ діяла з не меншою енерґією на внутрішньому відтинку, бо стоїмо на становищі, що добре зорганізована й розбудована праця на внутрішньому секторі — це передумова успішности нашої роботи на інших відтинках. Розбудовуючи і зміцнюючи наш внутрішній відтинок, ми завжди мали на увазі допомогу українській визвольній справі. З цією метою ми приступили до Українського Конґресового Комітету Америки, Світового Конґресу Вільних Українців та інших організацій. Для цієї мети ми організуємо наші щорічні свята — зустрічі українців Америки і Канади, маніфестації, конференції, політичні віча, доповіді, видаємо журнали й книжки, з цією метою активізуємося на всіх інших відтинках внутрішньоукраїнського зорганізованого життя.

Идучи на Світовий Конґрес Вільних Українців, ми брали до уваги ті всі труднощі, які прийдеться перебороти, але висока ціль СКВУ й успіхи, що їх він зможе принести для української визвольної справи, стояли в нас на першому місці. Очевидно, що наші організації, як найчисленніша серед еміґраційної спільноти група, могли при впертій наполегливості здобути більші впливи хоч би в Секретаріяті СКВУ, але ми не робили цього з тактичних міркувань, враховуючи, і то в першу чергу, ті успіхи, що їх приніс СКВУ для пропаґанди українського імени у вільному світі. Нам відомі позакулісові потягнення ворогів наших, які робили всі старання, щоб не допустити до заснування СКВУ. При цьому належить підкреслити, що тільки жиди мають подібну організацію світового маштабу. Старання німців, поляків, балтійців покищо не принесли бажаних успіхів.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ілля Демиденко

ОСТАННІЙ ДЕНЬ ЖИТТЯ І ШЛЯХ НА ЧЕРНЕЧУ ГОРУ

(У 110-річчя смерти Т. Г. Шевченка)

(1)

Тарас Григорович Шевченко почав почувати себе недобре з осени 1860 року. Лікар Я. Бері, вислухавши його, порадив поберегтися. Січень і лютий він перебував безвихідно в кімнаті (жив при Академії Мистецтв), але продовжував працювати. 25 лютого (ст. стилю) в день іменин Шевченка провідав його приятель М. Лазаревський і застав у тяжких муках: був сильний біль у грудях. Лікар ствердив, що водянка перекинулась на легені. Принесли і прочитали телеграму з привітанням із Харкова від П. Трунова, але Тарас спромігся сказати лише „спасибі".

У хвилини, коли Тарасові легшало (клали мушки і давали опіюм), він висловлював особливе бажання відвідати Батьківщину і казав, що весною таки поїде на Україну. „Там би я може одужав", — казав Тарас і кілька разів повторював, що „не хочеться вмирати".

Десь о 9-ій годині вечора принесли депешу з Полтави: „Батьку! Полтавці поздоровляють любого Кобзаря з іменинами і просять: утни, батьку, орле сизий! Полтавська громада". Вислухавши її, хворий сказав: „Спасибі, що не забувають". Депеша очевидно його потішила. Але болі посилювались. Навідувались приятелі, але Тарасові тяжко було промовити й слово. Він лише сказав, що „йому так хочеться з ними говорити, але говорити трудно". І його залишали із призначеним Лазаревським служником.

Всю ніч Тарасові було дуже тяжко, він не міг лежати і перебував у напівсидячому стані, упершися руками в ліжко. Часто світив і гасив свічку, до людей, які були внизу, не обзивався. О 5-ій годині ранку попросив служника дати йому чаю. Випивши, попросив „прибрати тут, а я зійду вниз". Увійшов Тарас до майстерні, охнув і впав. Пів на шосту ранком в неділю 26 лютого за старим стилем, 11 березня за новим стилем 1861 року, не стало в живих Тараса Григоровича Шевченка. Мав він тоді всього 47 років.

Блискавкою розійшлася вістка про смерть поета по всьому Петербурзі і по всіх більших містах України. Домовина з тілом була поставлена в академічній церкві. Ряд мистців (Мікешин, Ейслер, Дмитріїв-Оренбурґський) малювали Шевченка. Зняли також гіпсову маску. Приміщення Академії заповнили вчені, письменники, мистці, журналісти, громадські діячі, студентська молодь різних національностей. Численно була представлена українська громада в Петербурзі. Маніфестаційно і зорганізовано прибула петербурзька польська громада, яка складалася переважно з академічної молоді. Серед тих, що стояли ближче, були к о л и ш н і „братчики": Куліш, Білозерський, Костомаров і інші. „Тяжке, невимовно тяжке було останнє прощання . . . Благоговіння перед спочилим і непорушна тиша були навкруги . . . Щира любов і шаноба до Шевченка здружила всіх", — так описував цей момент друг Шевченка Жемчужніков. Труну до Смоленського цвинтаря, де Шевченка поховали тимчасово, несли студенти. Виголошено десять промов над труною в церкві і на цвинтарі.

П. Куліш говорив: „Нема у нас нікого достойного проректи рідне українське слово над домовиною Шевченка: уся сила й уся краса нашої мови тільки йому відкрилася". Виясни́вши вагу і значення Шевченка як поета і людини, він закінчив так: „Будь же, Тарасе, певен, що ми твій заповіт соблюдимо і ніколи не звернемо з дороги, що ти нам проклав єси. Коли ж у нас не стане снаги твоїм слідом простувати, коли не можна буде нам, так як ти, святую правду глаголати, то лучче ми мовчатимемо . . . Бажав єси, Тарасе, щоб тебе поховали над Дніпром-Славутою: ти ж бо любив його і малював і головно прославляв. Маємо в Бозі надію, що і се твоє бажання виконаємо. Будеш лежати, Тарасе, на рідній Україні, на узбережжі славного Дніпра, ти ж бо його ім'я з своїм навіки з'єднав".

Від імени польської колонії виступав студент, пізніше літератор В. Хорошевський. „Нехай також і польське, — сказав він, — коротке, але щире слово забринить над твоєю домовиною, шановний український поете! Ти ж любив землю своєї Батьківщини, свій Дніпро синій, свій люд нещасний, ти ж був того люду справжнім співцем. На його сльози ти завжди відповідав сльозою!

„Нехай же над твоєю домовиною замовкнуть всякі докори. Нехай бринить лише щире слово. Слава тобі! За помилки батьків не відповідають сини. Не рушмо ж тут старих сварок давно минулої минувшини, скажім краще при цих тлінних останках братнє „любімося!"

„Нехай же смерть твоя, шановний Тарасе, і цей урочистий та сумний обряд твого похорону стануть початком нового життя. Нехай же над твоєю домовиною згине хоч кілька ненавистей і щоб той малий початок зроджував у майбутньому щораз більше взаємного зрозуміння, братерства і забуття давніх кривд, як дрібне зерно, кинуте в землю, дає багатий урожай. То був би найкращий вінок на твою славу й найвеличніший пам'ятник тобі, Тарасе!"

Від імени російської інтеліґенції промовляв поет Курочкін. „Ще одна могила, — сказав він, — розкрилася перед нами. Ще одна чиста, світла особистість лишила нас . . . Ще одна людина, яка належала до високої родини вибраних, яка висловила за свій нарід щонайсвітліші його вірування, яка вгадала щонайзавітніші його бажання й передала все це невмирущим словом — закінчила гірке життя своє... Але не піддаваймось горю . . . не про багатьох можна сказати так, як про нього: він зробив у житті свою справу! Щастя на цьому світі було не для нього — його чекає інше, посмертне щастя-слава . . ."

Вже в перший день смерти Шевченка Українська Громада в Петербурзі ухвалила тлінні останки поета перевезти на Україну. Цього домагалась і київська молодь. На Смоленському кладовищі останки Шевченка пролежали два місяці. За цей час там щонеділі правили на могилі панахиди, а могила вся утопала в квітах.

Після довгих клопотань дозволено відкопати домовину Шевченка. 26 квітня її вклали в масивну цинову труну. Жалобна процесія проводжала її зі Смоленського цвинтаря через усе місто до Миколаївського вокзалу. Супроводжувати тіло поета до Києва вибрано: мистця Григорія Честяхівського і студента Олександра Лазаревського, майбутнього історика. Обох Шевченко дуже любив.

27 квітня тлінні останки поета прибули до Москви, де була влаштована урочиста зустріч. Домовину поставлено в церкві преп. Тихона. Відправлено панахиду. Серед тих, що прийшли вшанувати Шевченка, були проф. Бодянський і академік Тіхонравов.

(Далі буде).

СТАНОВИЩЕ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ДО ОКРЕМИХ ЦЕРКОВНИХ І ГРОМАДСЬКИХ СПРАВ

(Закінчення з 1-ої стор.)

1970 р., із змістом якого Митрополит Германюк мав змогу познайомитися.

Дотеперішня практика допоміжних акцій мирян УКЦеркви виказує, що в деяких випадках стосовні заходи з їх боку не були належно координовані і спрямовувані, що применшувало їх значення та приводило до непорозумінь в окремих громадах. Маючи на увазі постанови Синоду УКЦеркви з 1969 р. і враховуючи старання в справі Патріярхату Ієрархів УКЦеркви, Президія Секретаріяту СКВУ поновно звертається до крайових центральних Репрезентацій із закликом присвятити увагу цьому відтинкові, щоб в той спосіб забезпечити суцільну координацію та належний рівень допоміжної акції мирян УКЦеркви.

Президія Секретаріяту вважає, що того роду допоміжні акції мирян вимагають стосування метод, згідних з християнською етикою і громадським правопорядком, які скріплюють почуття взаємного довір'я і пошани та об'єднують громаду в її змаганнях до великої мети. Будь-які акції, які у висліді можуть спричинювати розбиття громади, ворожнечу між одиницями та організаціями, а то й внутрішню боротьбу, не тільки не допомагають Церкві, а навпаки вони їй шкодять, а також послаблюють суспільство. Акції мирян УКЦеркви мають проходити в узгідненні з Ієрархами УКЦеркви, які, у свою чергу, повинні унапрямлювати діяльність мирян та їх організацій, бо тільки в цей спосіб можна буде успішно здійснити плян завершення УКЦеркви Патріярхатом.

Президія
Секретаріяту СКВУ
Філядельфія, 27 березня 1971

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ СЛОВ'ЯНСЬКИХ І СХІДНЬОЕВРОПЕЙСЬКИХ СТУДІЙ

(Закінчення зі ст. 1-ої)

з Джерзі Сіти Стейт Коледжу піддержав твердження д-ра Винара, а проф. Д. Двойченко-Марков з Монмавт Коледжу частинно погоджувався з виводами українського професора.

Другим важливим для української науки семінарем була доповідь: „Клясифікація Конґресової Бібліотеки як перешкода доступу до слов'янських розшукових матеріялів", яку виголосив мґр Василь Верига з Торонтонського Університету. Він подав дуже докладний образ клясифікаційної системи Конґресової Бібліотеки у Вашингтоні, головно коли ходить про українські та інші не-російські книжки та джерела, які у великій мірі зачислюються до російської історії, географії, літератури й культури.

Другий український доповідач у цьому семінарі, д-р Андрій Турчин з Індіянського Університету, доповнив твердження мґра Вериги, вказуючи на систематичну непослідовність в клясифікації та катологуванні неросійських книжок в Конґресовій Бібліотеці. П. Раян відчитав листа від одного з директорів цієї інституції, стараючися відкинути критику мґра Вериги. В результаті, семінар приняв одноголосну резолюцію в справі дальшого діялогу з Конґресовою Бібліотекою для усунення цих шкідливих і дискримінаційних практик.

Під час обідної сесії Комітету для Студій Національностей в СССР і Східній Европі, що відбулася в п'ятницю 26-го березня, д-р Василь Дмитришин з Ореґонського Стейтового Університету доповідав про причини, які перешкоджують поважним студіям про не-російські народи в американських університетах.

В семінарі про „Релігію в СССР" проф. Томас Е. Бирд з Квінського Університету говорив про положення Російської Православної Церкви, де він згадав про знищення Української Католицької Церкви в Україні та про сучасну політику Ватикану відносно Української Католицької Церкви.

Інші семінарі обговорювали цілий ряд проблем СССР та Східньої Европи.

В цій важливій Конференції АААСС взяли участь такі українські науковці.

Проф. Степан М. Горак (Східній Іллинойський У.); проф. Богдан Боцюрків (Карлтонський У., Оттава); д-р Данило Струк та мґр Василь Верига (Торонтонський У.); д-р Любомир Р. Винар (Кент Стейт У.); д-р Богдан Винар, д-р Ігор Каменецький (Центральний Мішиґенський У.); д-р Ігор Шанковський (Південний Іллинойський У.); д-р Дмитро Штогрин і мґр Олександер Сидоренко (Іллинойський Університет); проф. Михайло С. Пап (Джан Карол У.); д-р Андрій Турчин (Індіянський У.); д-р Василь Дмитришин (Ореґонський Стейт У.); д-р Василь Тучак (У. Південного Міссісіппі); проф. М. Палій (Айова У.); д-р Ігор Гавдяк (Американська Морська Академія); д-р Євген Петрівський та д-р П. Бабяк (Колорадський У.) та мґр Р. Хомут (Огайо Стейт У.).

Д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", також брав участь в Конференції АААСС.

Бувший амбасадор ЗСА до СССР, Чарльз Болен, був головним промовцем на конференційному бенкеті.

Сесії Українського Історичного Товариства

Під час та в рямцях конференції АААСС відбулися дві сесії Українського Історичного Товариства, головою якого є д-р Любомир Винар. Сесії були присвячені перегляд ові та оцінці українознавчих студій в Канаді й Америці. Ці сесії Товариства були підготовані та переведені д-ром Б. Винаром. Українське Історичне Товариство влаштувало виставку українських і англійських книжок про Україну, яка була приміщена в гарному та видному місці в готелі та яку оглянула велика кількість учасників конференції.

На першій сесії У. І. Товариства, що відбулась в готелі Гилтон, проф. Боцюрків та д-р Струк доповідали про стан українознавчих студій в Канаді. Вони ствердили, що в багатьох канадійських університетах є курси українознавства, себто української історії, мови та літератури. Українські предмети викладаються також в рямцях советських та слов'янських відділів при різних університетах.

Проф. Пап твердив, що стан українознавчих студій Америці поліпшується з кожним роком та що понад 200 українських професорів є тепер продуктивно занятими в американських коледжах та університетах, де вони вчать слов'янські мови, історію та політичні й суспільні науки СССР та Східньої Европи.

Проф. Горак звітував, що в 400 американських університетах існують славістичні курси. В контрасті до часів по першій світовій війні, число російських науковців постійно спадає, тоді коли кількість українських вчених на американських високих школах постійно зростає. Він казав, що тільки в кількох останніх роках написано 29 докторських праць з українознавства та видруковано 50 книжок про Україну в англійській мові.

Д-р Штогрин говорив про значення українських збірок при різних бібліотеках в американських університетах. Він твердив, що в деяких університетах українські колекції мають 12,000 до 15,000 українських томів. Д-р Петрівський говорив, що Колорадський Університет має понад 4,000 українських книжок.

Д-р Л. Винар звітував про працю У.І.Товариства та його завдання, як теж про журнал Товариства „Український Історик", який виконує важливу функцію, друкуючи українські історичні матеріяли. Він теж пропонував написання солідної історії української еміграції в Америці з нагоди надходячих 200-літніх роковин американської незалежности.

Друга сесія Українського Історичного Товариства відбулася в суботу вечером в Денверській Публічній Бібліотеці, із співучастю Денверської Групи УВАН під головуванням інж. Льва Биковського. З виїмком проф. Боцюркова та проф. Папа, в панелі взяли участь ті самі промовці, з доданням двох нових панелістів, д-ра Тучака та мґра О. Сидоренка.

Всі промовці звітували про поступ українознавчих студій в Америці та висловлювали свої перспективи українознавства в Америці та Канаді. Вони закликали українських батьків заохочувати своїх дітей вивчувати українознавство. Деякі з промовців були оптимістично наставлені, другі ж були обережнішими, коли ходить про будучність українознавства в Америці й Канаді.

Стан українських студій в Гарварді порушено тільки побіжно на сесіях У.І.Товариства п. Б. Тарнавським, бо проф. О. Пріцак, якого офіційно запрошено до участи в конференції не прибув.

Участь 20 українських науковців в Конференції АААСС доказує велику живучість української академічної громади та її бажання поширити українознавчі студії в Америці й Канаді.

ВИСТАВКА ПИСАНОК В БІБЛІОТЕЦІ МАНІТОБСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В головній бібліотеці, Е. Дафо, Манітобського Університету відкрита перший раз виставка українських писанок. Виставку організовано з рамени Відділу Референтури, головою якого є панна Е. Фаґан. Ідею виставки запропонувала та її організувала Орися Трач — бібліотекар-асистент з Відділу Спеціяльних Колекцій. Виставка триватиме до 16-го квітня та відкрита: понеділок-четвер, 8:15 ранку до 10:45 веч., п'ятниця, 8:15 ран. до 5:45 веч., субота, 9 ран. до 4:45 по пол. Запрошується українське громадянство відвідати виставку.

УКРАЇНСЬКІ МИСТЕЦЬКІ ВИРОБИ

Буенос Айрес. — Майстер народних українських виробів В. Шулупата спеціялізувався на різьблених тарілках, інкрустованих касетках, писанках, викладених цінним камінням знаках-тризубах та ін. Товариство Української Студіюючої Молоді в Арґентині подбало, щоб ті вироби була змога оглядати й набувати в кімнаті при канцелярії Централі „Просвіти", вул. Солер 5039 в Буенос Айресі. ТУСМ закликав на сторінках „Українського Слова" з Арґентини, щоб українські громадяни прикрашували свої помешкання зразками українського ужиткового мистецтва, для збереження духу рідної культури й традицій.

ВЕЛИКОДНЄ СВЯЧЕНЕ В МЕНОР КОЛЕДЖІ

Дженкінтавн, Па. — Дирекція української вищої школи Менор Джуніор Коледжу запрошує батьків і студенток на традиційне в стінах тієї школи Великоднє Свячене, що відбудеться у неділю 18го квітня о 3-й г. по полудні, у великій залі кафетерії коледжу. Дирекція прохає українських батьків прибути на Свячене, щоб надалі зберігати чудову українську традицію Великодного Свяченого. В мистецькій частині виступить створена проф. Михайлом Длябогою Дівоча Хорова Група із студенток коледжу. Зголошуватись до 8-го квітня.

КАТАЛОГ „ЕНЕМАЛ ҐАЛЕРІЇ"

Ню Йорк. — Відвідувачі „Енемал Ґалерії" при 9-ій вулиці поблизу 2-ої евню в Ню Йорку, недалеко від Українського Народного Дому, можуть одержати багатоілюстрований „Каталог скульптур К. Шонка-Русича". В каталозі репродуковано 32 скульптури того мистця-емаліста. Вони незвичайної форми, бо це витяті фігури з міді, покриті кольоровою емалією: людські постаті, птахи, квіти, рослини, гриби тощо, прикріплені на дерев'яних і металевих стоячках. Константин Шонк-Русич закінчив серію емалей на тему княжих часів в Україні, у якій відтворив давні монети, прикраси тощо.

ПО 15 РОКІВ В'ЯЗНИЦІ

Торонто. — У листопаді 1970 року злодії вчинили збройний грабунковий напад на українську кредитівку „Союз" і викрали 4 200 долярів. Тижневик „Наша Мета" з 20-го березня сповістив, що „суд покарав напасників 23-літнього Вилсона Стейрса і 24-літнього Роберта Вікса карою по 15 років тюрми".

Рабини в Лондоні закликають бойкотувати „київських артистів"

Лондон. — У програмі культурного обміну, за умовою між Англією і СССР, до Англії має прибути „Ансамбль пісні й танцю Київської військової округи", який дасть, за повідомленням ТАСС, 85 концертів. Проти виступів „артистів з Києва" виступили головні рабини Лондону Мармун і Герман,закликаючи бойкотувати „Ансамбль пісні й танцю Київської військової округи", бо це репрезентанти советської армії, яка придавлює повстання в сателітних країнах, а в самому СССР поставлено в безправне становище жидівську меншість. Але тижневик „Джуїш Войс" у Лондоні, „Жидівський Голос", виступив проти закликів рабинів. Як пропаґатор „червоного способу думання", той тижневик закликає англійців і жидів, щоб вони пам'ятали, що „саме советська армія визволила з фашистівських концтаборів сотні тисяч жидів, яких чекала смерть". Київська газета „Культура й життя" з 25 березня охоче передрукувала заяву „Джуїш Войс" та хвалить англійського імпресаріо, жида за національністю, Моріса Кінґа за те, що він запросив згаданий аянсамбль на так багато виступів у Англії. „Культура і Життя" надрукувала свою вістку під наг. „Рабини з короткою пам'яттю".

КОМПЛЕКС МЕНШОВАРТОСТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

висунули наперед справи визволення України. За це їм гостро докоряв Михайло Драгоманів.

Коли читаєш московське видання „Деятели революционного движения в России" (Москва), то бачиш, який великий процент „фізичних українців" був у тому русі. Але все це пішло на рахунок „старшого брата", на зміцнення його комплексу „вищости".

Большевизм у своїм пляні панування над світом пішов утоптаною стежкою російських месіяністів, признаючи містичну, рішальну ролю російському народові в світовій історії. У примітивній формі цю думку знаходимо в солдатській пісні:

Наша матушка Рассея
всєму свєту ґалава...

Д-р Іван Скальчук перевибраний на голову Відділу УККА у Філядельфії

(Закінчення з 1-ої стор.)

цій. За голову верифікаційної комісії звітував інж. М. Кравців. Після прийняття денного порядку і відчитання протоколу з минулорічних Загальних Зборів, який відчитала проф. О. Ґенґало, було відчитано два привіти. Привіт від Екзекутиви УККА відчитав д-р В. Ґалан — делеґат екзекутиви на збори і привіт від Об'єднання Жінок ОЧСУ відчитав предсідник зборів д-р Ценко. Екзекутива високо доцінює працю Відділу УККА у Філядельфії на громадському і політичному відтинках, як рівнож за взірцеве переведення святочних імпрез з нагоди 30-річчя УККА в минулому році у Філядельфії та за рекордове досягнення в збірці на УНФ. За все це Екзекутива складає щиру подяку Управі Відділу і всім її членам. Д-р Ґалан вітаючи збори від себе підкреслив, що він завсіди цікавився працею відділу на протязі років і високо цінить цей вклад праці на політично - громадському полі, на терені міста Філядельфії. Відділ УККА у Філядельфії був промотором багатьох починів в праці українського заінтересування на терені ЗСА і на прикладі якого взорувалися інші громади на цьому терені. Побажанням д-ра Ґалана до зборів є, щоб ці збори відбулися якнайкраще в дусі толерантности і відповідальности особливо в цей трагічний час на нашому релігійному полі. Філядельфійський Відділ мусить зберегти рівновагу і дати приклад іншим громадам.

Звіти уступаючої управи започаткував її голова д-р Скальчук, а відтак звітували всі інші члени. Із звітів які забрали понад дві год. усім було ясно про працю управи. В березні м. р. управа перевела дедикацію парку ім. Т. Шевченкові, в травні відбуто Свято Героїв, в липні взяла участь у відзначуванні Тижня Поневолених Народів, слідуючих три місяці управа всеціло була заанґажована у святкуваннях 30-річчя УККА. А в останньому часі влаштовано свято Державности і Незалежности та Шевченківські Роковини. Управа скликувала наради товариств і організацій в таких актуальних справах як: Вшанування Фестивалю молоді, Збірки УНФ, відзначення 100 роковин Л. Українки, оформлення Місцевого Координаційного Виховно - Освітнього Осередку. Управа відділу не занедбувала праці на полі зовнішніх зв'язків. Вислано 20 листів до конґресменів з матеріялами про Леніна „гуманіста", 30 листів про піддержку резолюції конґресмена Дервінського, конґратуляційні побідникам в останніх виборах на терені Філядельфії. Делеґація відділу зустрічалася з журналісткою Рузвельт, а на терені Філядельфії започатковано контакт з колюмністом Д. Барнґасом.

Церковні справи: Управа відділу активно й фінансово піддержувала фонд на Церкву в Потребі. Стоячи на становищі, що переведення в життя постанов 4-го Архиєпископського Синоду ініціятива повинна була прийти від нашого духовенства, єпископів та від наших церковних установ СКВУ і УККА, тому на засіданні Управи Відділу з дня 17-го листопада ці справи були докладно передискутовані і рішення, які були прийняті, переслано до Екзекутиви УККА. Делеґація Відділу взяла участь в святі Помісности в Торонті а потім в конференції у Клівленді. Після номінації о. Стаха на єпископа - помічника Філядельфійської Метрополії Управа відділу на своєму пленарному засіданні 3-го березня, після докладного обговорення рішила в цій справі виготовити комунікат і переслати до часопису „Свобода", „Америка", усім радіоавдиціям на терені Філядельфії, Верховному Архиєпископові Кир Йосифові Сліпому і Екзекутиві УККА. На закінчення голова д-р Скальчук заявив, що події, які заіснували на церковному полі заставили управу до дії. В змагу так великої ваги нам потрібно створити всенародній фронт і добитися спільної дії духовенства і єпископів. Коли цього не буде, вислід наших змагань можна легко передбачати. Комунікат залишається в силі і голова д-р Скальчук буде його дальше обстоювати.

З черги звітував 1-ий заступник інж. Нич, який коротко поінформував про збірку УНФ в м. р. і справи зв'язані із курсами українознавства на Пенсилвенійському Університеті. Тому, що курси є на порозі ліквідації Управа вислала делеґацію до проф. Бенсона для інтервенції в цій справі. В минулорічній каденції Управа Відділу відбула 17 засідань, які були запротоколовані секретарем. На кожне засідання було вислано від 20 до 30 запрошень. Було вислано 80 листів в українській мові, і 72 листи в англійській мові. Крім цього в час підготови до 30-річчя голова вислав 155 листів в справі святкувань.

Фінансовий звіт зачитав мґр В. Яців. Сальдо Відділу на 1 січня 1971 року виносить 1.555.74. Відділ на 5-го січня 1971 р. переслав Екзекутиві УККА на конто УНФ 11,564.00 дол.

Звіт реф. УНФ і звіт реф. організаційного був надрукований і оба референти інж. Т. Тещук і п. М. Ковальчин вважали не повторяти цього перед зборами. Докладний звіт про стан українського шкільництва на терені міста читав проф. д-р І. Олексишин. Референт подав точний стан кожної школи щодо числа учнів їхнього віку, полу та національности, скільки кляс, учителів та які предмети викладаються. Дальше звітували мґр Т. Онуферко — культ.-освітній, п. П. Ґенґало — організаційний, інж. М. Лисобей за комісію розбудови площі Т. Шевченка, і представник ветеранських організацій інсп. М. Олексевич. Після точки звітів предсідник зборів, д-р М. Ценко подякував всім за докладні звіти, попросив до слова Контрольну Комісію. Протокол Контрольної Комісії відчитав інж. Р. Кравців. На підставі проведеної контролі усіх предложених діловодств, Контрольна Комісія ствердила, їх бездоганне провадження і просить Загальні Збори уділити абсолюторію уступаючій Управі.

Після того були поставлені запити, а відтак дискусія над звітами. В дискусії взяли участь: д-р М. Навроцький, інж. Р. Кравців, дир. Тимків, п. Лупацій, п. Крих, д-р В. Ґалан, і інж. Заброцький. Д-р Навроцький дякує Управі за комунікат в справі номінації о. Стаха, і поділився своїми думками про найновіші події які заіснували. Інж. Кравців вважає, що звіти були задовгі. Дир. Тимків вважає, що Управа працювала задовільно і їй належиться похвала. П. Крих уважає, що Управа повинна скликати більше громадських нарад на протязі року, схвалює комунікат і висловлює незадоволення до преси, що досі не помістила комунікату. Д-р В. Ґалан поінформував про зустріч з деканом д-ром Бенсоном в справі курсів українознавства на Пенсилвенійському Університеті, а також поділився думками в справах церковних.

На закінчення д-р В. Ґалан схвалює комунікат Управи Відділу, дякує д-рові Скальчукові й цілій Управі за так велику і корисну працю для української громади у Філядельфії і бажає, щоб нова Управа працювала в дусі толерантности і згоди так як це було в минулій каденції. Останній з дискутантів, інж. Заброцький говорив коротко в справах, які відносилися до патріярхату і помісности Української Католицької Церкви. Голова Президії Зборів д-р Ценко подякував усім дискутантам і приступив до точки уділення абсолюторії.

Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі одноголосно з признанням. Голова номінаційної комісії д-р Чума предложив листу запропонованих кандидатів до нової Управи. Запропонована листа кандидатів була прийнята одноголосно. В склад нової Управи ввійшли: голова д-р І. Скальчук, містоголова інж. М. Нич, секретар п. І. Шаран, фінансовий реф. мґр В. Яців, культ.-освітній мґр Т. Онуферко, імпрезовий реф. П. М. Ковальчин і член комісії д-р В. Чума, реф. шкільних справ проф. д-р І. Олексишин, реф. УНФ інж. Т. Тещук, реф. молоді п. П. Дяченко, реф. конґресових клюбів д-р М. Ценко, орг. реф. п. П. Ґенґало, реф. зовнішніх зв'язків від республіканської партії п. Т. Дармограй і п. В. Геник від демократичної партії, реф. справ ветеранів інсп. М. Олексевич, реф. суспільної опіки п-і Н. Лопатинська, реф. студ. справ голова Студентської Громади, і члени Управи: д-р М. Навроцький, інж. М. Лисобей, інж. Б. Кульчицький. Контрольна Комісія: проф. д-р Богдан Гнатюк, о. мітрат Степан Біляк, інж. Роман Кравців, Степан Гавриш і д-р О. Білик. Громадський Суд: д-р П. Стерчо, д-р Я. Бернадин, п. І. Скочиляс, п. В. Зуляк і п. О. Кусень. Комісія УНФ: інж. Т. Тещук, інж. М. Нич, д-р М. Ценко, мґр В. Яців, п. П. Ґенґало, п. О. Кусень і М. Куриляк.

Комунікат Управи Відділу УККА з 5-го березня 1971 р. Загальні Збори прийняли майже одноголосно з одним голосом проти.

В точці внесків предметом довшої дискусії було повідомлення, підписане панами М. Вайдою, п. Сумом та інж. Е. Корсунем про скликання загальних зборів Відділу „Самопоміч" в пластовому домі на 4-го квітня ц. р.

Отець мітрат С. Біляк поінформував збори про те, що українська православна громада приготовляється в цьому році до святкувань з нагоди 50-річчя Української Автокефальної Православної Церкви і просить усю громаду взяти якнайчисленнішу участь в цих святкуваннях. Прохання о. мітрата С. Біляка було прийняте гучними оплесками.

На закінчення зборів д-р І. Скальчук дякує за вибір і довір'я громади й запевняє збори, що він буде співпрацювати з усіми громадськими чинниками, де цього вимагатиме добро громади.

Збори закінчено молитвою, яку провів о. мітрат С. Біляк.

С. Бачинський

ВІЙСЬКО ЗСА ПРИКРИВАЄ ВІДВОРОТ ПІВДЕННИХ В'ЄТНАМЦІВ

На світлині бачимо колону американських панцерних возів, які охороняють досить примітивний, але стратегічно надзвичайно важливий шлях „число 9", яким південно-в'єтнамські війська переводять свій відворот з Ляосу. Ляоська воєнна кампанія закінчилась передчасно поразкою південних в'єтнамців.

Лава присяжних засудила Менсона і три підсудних жінки до страти в газовій камері

Лос Анджелес. — Після десяти годин нарад і дебат лава присяжних у судовому процесі проти Чарльза Менсона і жінок із його гіппісівської родини, обвинувачених в семи душогубствах, зокрема ж в замордуванні кінової артистки Шарон Тейт й інших осіб у її домі, засудила в понеділок 29 березня ц. р. Менсона і три жінки з-поміж підсудних до страти в газовій камері. Визнала їх винними ця ж лава присяжних ще два місяці тому. Під час проголошування цього вердикту підсудних не було на залі судового засідання, бо суддя наказав їх вивести із залі з огляду на їх провокаційну поведінку. Крім 36-літнього Чарльза Менсона до кари смерти в газовій камері були засуджені три його „жінки" 22-літня Сюзен Аткінс, 23-літня Патрісія Кренвінкель та 21-літня Леслі Ван Гютен, які виконали доручені їм Менсоном вбивства. Жертви засуджених — артиста Шарон Тейт і четверо її гостей були замордовані жорстоко в домі артистки в околиці Голливуду 9 серпня 1969 р. Одну ніч пізніше в одній із дільниць Лос Анджелесу були вбиті багатий купець Лено ЛаБіянка і його жінка. Офіційне проголошення засуду має відбутися в понеділок 19 квітня і тоді суддя зможе евентуально замінити смертну кару на досмертне ув'язнення. Тривав судовий процес проти Менсона і його жінок тридцять і два тижні. Справа буде продовжуватися й далі, бо адвокати напевно подадуть апеляцію від вироку.

Ґрадуаційне студентське свято

Торонто. — Річне свято Українського Студентського Клюбу при Торонтонському Університеті відбулося у формі ґрадуаційного студентського бенкету. Публіці було представлено 18 ґрадуантів, яким Відділ КУК подарував по примірнику англомовного видання Лесі Українки „Спіріт оф Флеймс". До студентів промовляв д-р Роман Рахманний, трапезу поблагословив о. декан І. Сиротинський. Танців не було з огляду на піст. У залі на 200 місць, писав „Новий Шлях" з 20 березня в репортажі „Лицем до молоді, але лише на словах", „старших громадян не було більше як 30 осіб". Студенти УСКлюбу мали зі свого ґрадуаційного свята значний фінансовий недобір.

У 25-РІЧЧЯ ООЧСУ І СУМА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Світовий Конгрес Вільних Українців виявив також, що, не зважаючи на зверхнє політичне роздріблення і розбиття, як могло декому здаватися, українська спільнота завершила свій перший етап в упорядкованні збірного життя. Політичні користі, якщо йдеться про зовнішній світ, і моральні у відношенні до української спільноти вартували наших зусиль.

Перед нами чергові етапи — впорядкування політичного й церковного відтинків у переході до вищого ступня зорганізованої спільноти.

Уважаємо, що церковний відтинок лежить тяжким відповідальним обов'язком не тільки на Ієрархії українських Церков, але не менше на українській спільноті, яка є опорою Церкви і за її долю несе відповідальність. При цьому підкреслюємо, що цей наш наступний великий і почесний обов'язок ми здійснимо тільки знову ж таки спільними силами й скоординованою дією цілої української діяспори. Всякі нерозумні, емоційні потягнення принесуть нам тільки шкоду.

Ми співпрацюємо з усіми організаціями, що стоять на самостійницьких позиціях, і засуджуємо та поборюємо тих, що від віків вкривали неславою нашу Батьківщину. Ми завжди були і є в нерозривному духовому й фізичному єднанні з братами і сестрами в Україні, що стоять непохитно і твердо в боротьбі з окупантом.

Зокрема хочемо згадати про нашу тверду поставу в часі наступу Москви на самостійницькі позиції українського політичного життя. Пропаґатори цієї чужої коекзистенційно - реалітетної політики гостро тоді нас атакували. Вони пропаґували переоцінку дотеперішніх ідеологічних і політичних позицій. Захищаючи тоді твердині української правди, ООЧСУ дала успішну відсіч затіям ревізіоністів звести українське політичне життя в Америці на манівці коекзистенційних концепцій капітуляції перед ворогом.

В цьому сенсі ООЧСУ послідовно і непохитно залишається авангардом у визвольній боротьбі українського народу. У боротьбі за цю національну істину і в змагу за її володіння в умах і серцях української спільноти зродилася, живе і діє вже понад 25 років ООЧСУ з глибокою вірою в остаточну перемогу української правди.

Відзначаючи сьогодні 20-ліття існування 12-го Відділу ООЧСУ і Осередку СУМА, зробім усе можливе, щоб ми всі спільно, а особливо наша молодь на еміґрації були здібні разом зі свідомою молоддю України успішно завершити місію, що її поклала на нас історія.

Передаючи Вам щирі привітання від Головної Управи Організації Оборони Чотирьох Свобід України, ми щиро радіємо, Друзі, що Ви йшли цим спільним шляхом разом з нами і великою Українською Громадою.

Прямуйте цим шляхом, що нам призначило Боже Провидіння, і віримо в нашу остаточну перемогу, в перемогу наших ідей й нашої Батьківщини, обраної Богом для боротьби з дияволом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 3-го КВІТНЯ 1971 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі. На зборах будуть порушені важні справи. Проситься вирівняти чл. вкладки. Організатор нашого Відділу п. С. Островський почав вже працю про приєднання нових членів. — В. Бутковський, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 4-го КВІТНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресвятої Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр.-Амер. Клюбу при 292 Гадсон Аве. — Марія Філяс, Марія Ковальчук, Катерина Ярославська.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Тому що Великдень припадає на 11 і 18 квітня, збори відбудуться скоріше. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича — 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при 2376 Ґрилінґ вул. — М. Бориськевич, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6534. Два чорні вожді подають один одному руку

CHIEF WAMBI OF THE BONGOS CAME WITH ME, FRIEND WAWA, TO DISCUSS THE SAFE RETURN OF BONGO CHILDREN YOUR SON, MAMBO, STOLE. TOO BAD WE COULDN'T TALK PEACEFULLY— IN YOUR BATUSI VILLAGE!

WAMBI AND I, TARZAN, HAVE NO QUARREL! WAS IT NOT MY FATHER, GREAT CHIEF DULU, WHO GAVE BONGO SLAVE-PEOPLE THEIR FREEDOM AND THE LAND NOW CALLED BONGO COUNTRY?

OBSERVE, TARZAN! I OFFER MY FRIENDSHIP HAND TO WAMBI!

THIS WEAK HAND, WAMBI, IS ALL I CAN OFFER YOU NOW! BUT... WHEN WE ARE IN HIS VILLAGE, MAYBE CHIEF MEDU'S WISE MEDICINE MEN CAN MAKE ME PLENTY STRONG AGAIN. THEN I WILL SHOW MY BAD SON, MAMBO, WHO IS CHIEF... OF ALL BATUSIS!

Вождь бонґів Вамбі прибув зо мною, друже Ваво, щоби переговорити про безпечний поворот дітей бонґів, що їх вкрав твій син Мамбо. Дуже прикро, що ми не могли поговорити мирно у твоїй оселі батузів!

Вамбі і я, Тарзане, не маємо суперечки! Чи це не був мій батько, великий вождь Дулю, який дав невільничому народові бонґів їхню волю і край, що його називають тепер країною бонґів?

Дивись, Тарзане! Я простягаю свою приятельську руку Вамбі!

Ця слаба рука, Вамбі, це все, що можу тобі тепер запропонувати!.. Але, коли опинимось в його оселі, то може мудрі лікуючі мужі вождя Меду зможуть зробити мене дуже сильним. Тоді я покажу своєму злому синові, Мамбо, хто є вождем усіх батузів!